

עין משפט
גור מוצה

יח:

דיעות הטומאה פרק שני שבועות

מסורת הש"ס

גד א ב מ"י פ"ד מה' ס' א
אסורי טהרה הלכה י"ט פ"ג
לפ"ן ק"ח ט"ש"ט י"ד פ"י
ק"ח ט"ש"ט י"ג
ג"ה ג"מ פ"ח מה' ט"ה ט"ה
הלכה י"ט
ג ד מ"י ט"ש פ"ד הלכה ג
ופ"ח ה"ה י"ט

(א) נפסמי סב: ר"ה ס"ה,
(ב) מ"ה סב: ע"ש (וינמ"ט ס"ג),
(ג) וינמ"ט סב: ע"ש,
(ד) וינמ"ט סב: ונמ"ט סב:
למ"ה כ"ה ונפ"מ"ט ס"ה י"ד
למ"ה (ט) ע"ן פ"ה פ"ו ס"ה,
(ו) מ"ה סב: י"ט פ"ה ה'
כ"ר"מ"ט י"ט (ח) נפסמי סו:
וינמ"ט נ"ו וינ"ט (ט) (ק"ח י"ג):
(י) ויק"ה כ"ג (כ) (כ"ש"ט
מ"ח"י)

גליון הש"ס

תוס' ד"ה לא וכו' ר"א
ס"ח"י"ה הש"ת ע"י נ"ק דף
ק"ה ע"כ פ"ח מ"ה ד"ה מ"ח
וה"ה דף ק"ו ע"ה מ"ה
ד"ה א"ה"ה:

רבינו הנגאל

ואנן במקדש חנון א"ל לא
דמי להרודי ארוכה דפקדש
ארוכה דש"ה וארוכה נר"ה
מטור דמי לפרשו עד
שיבט האב"י. קצרה
דפקדש פטור דלא שיהו.
קצרה נר"ה חייב דלא שיהו.
דאב"י בעלמא אחר כנון
ואקשין וכו' אב"י בלא
סמוך לוסתה מוקיף לא
לפ"ה דקמי' דבא אנוס
הוא. והא הוא דאב"י חייב
הוא ופ"ה דהוא סמוך
לפ"ה. ופ"ה כ"י אחר
דאב"י בעלמא אחר כנון
דסבר שהיא אשתו ובא
עליה תפסא אחרת. על
הוא אב"י אב"י ע"כ
אנוס הוא אין לפרשו מ"ד
בהא"ה סרובה אלא עד
שיבט אב"י כ"י שהיה
הנאו מוטו: ה"ר הורו"ם
את בני ישראל ס"ין אמר
אזהרה לבני ישראל
שיפרשו ממשותהן סמוך
לווסתה. וכמה אמר ר"ה
עונה. ופ"ה מפייה דר'
יחנן כ"ך ספ"ה דע"י
בע"י כ"ך
בטוה"ת כ"ן אמר בנין ס"ך.
וכמה או יום או לילה.
ואיכאן לעולם י"ב שעה
וזה השמעה בנדה פ"ק
הנוקב שלא הרע ומנה
לרואה ויבט. וזה שאנו
פרש מאשתו ענה סמוך
לוחתה אפילו הו"ן לו
בנים כבני אהרן מתים. וכל
הפורש מאשתו כמו
אומר הו"ן לו בנים
זכרים כ"י. ה"ר הורו"ם
אמר הו"ן לו בנים האר"ן
להרואה כ"י. מפייה דר'
יחנן אמר כל המבידיל על
הו"ן במצואי שבת הו"ן לו
בנים זכרים כ"י. ה"ר ירושע
אמר בנים האר"ן
להרואה: שאמר להבדיל
ולהורות: א"ר אלעזר כל
הפקדש עצמו בשעת
השמיש הו"ן לו בנים
זכרים. שאמר והתקדשתם
והייתם קדושים וכו' וכו'
בתיבה אשה כי תוריע
וילדה זכר: בתנ"י ה'
אליעזר אומר השרן נעלם
הפ"ה כ"י. מ"א בינייהו א"ר
חזקיה ס"ר ונבלה איכא
ביניהו. פ"ר א"ר אלעזר ד"ק
מ"ר"ה"ה או נבלת שרן
טמא ונעלם ממנו בע"י עד
דיעבד כ"ה טמא או בשרן
או נבלת אחרים נעלם
מפ"ה וכ"ך חזקיה. ור'
עקיבא ד"ר מ"ר"ה"ה לכל
טומאתו אשר יטמא בה
נעלם ממנו. כ"ן ד"ר
דאיטמי בטומאה בעולם
חייב. ופ"ה"ן עלה איני

ואנן במקדש סגן. והיה ליה למימי נמי בנדה בדה: ומשי
משום דלא דפו. דהא ארוכה דהכא פטור כקצרה דהתם וקצרה
דהכא חייב ככרוכה דהתם: אלמא בשלל סמוך לוסתה. קמי
ממני' דלי בסמוך לוסתה ושגג ביכולני לבעול הוה ליה שוגג
בין אכניסה בין אפרישה דהוה ליה
לאסוקי אדעתיה שמה תחמר נטמאמי
ואי משמש באב"י מת בערות חייב
כ"י פ"ה באב"י מת נמי נייחייב שאין
כאן אנוס: והאמר אב"י. לעיל' אמתני'
חייב שמים ולא מליץ לזוקמיה אלא
בסמוך לוסתה ובתלמיד חכם לו
ואין תלמיד חכם לו כדאוקימנא לעיל:
כ"י א"פ"ה דאב"י. דחייב שמים בעלמא
איתמר ולא אמתני' דא"ר חייב
דיתמו דמפ"ה מת פ"ה באב"י מת
לפ"ה נקושי בשלל סמוך לוסתה
פטור דלמ"ס הוא פ"ה נקושי חייב
שהיה לו לפרוש בהנאה מועתה
ודלמ"ר אב"י נטמאמי חייב שמים
בעלמא איתמר מילתא כפ"ה נפשה
וה"י איתמר המשמש עם הטהורה
בסמוך לוסתה ושגג ביכולני לבעול
ואמרה לו נטמאמי חייב שמים כל
חילוק בין פ"ה נקושי לפ"ה מת
דמשמש מת בערות נמי חייב וזה
נחמלמו נמי שוגג בשמיהו ובתלמיד
חכם לו ולא לו כדאוקימנא (ע"ה) דלא
הו"ו שני ז"תי חלב בהעלם אחד:
שקל קלא. פ"ה רב"ס: פ"ה
כ"י. ז"ר כ"י: ק"ב א"ר. עמוד
בעלמ"ר. וליצי הדור ה"ו אומרים לבי
אטמאן שמה קדוש ואני טמא.
קדשמיך טמאמיך כמו (מ"ג) הן
ישא א"ש כשר קדש וכמו (ד"ר) כ"י
פ"ה קדש: ופ"ה. והפ"ה שמה כמו
וימרו: א"ה"ה לישאל וכו'. דמ"ך
ל"ה והדוה נגמ"ה כהו"ה עינאל:
עונה. כמסכת נדה מפורש או יום
או לילה או וס"ה כ"י יפרוש כל
היום וא"ס וס"ה ל"ה כמסכת נדה
בפ"ק האשה (ד"ן ס"ג): והבדיל
פ"ה. המבדיל (ד"ן ס"ג): והבדיל
מלך אשתו זכר: הבדיל והפורש.
בעינאל דשמי"ן כ"י והבדיל בין
הקדש ובין החול בין הטמא וגו'
ולהורות את בני ישראל: המקדש
עלמ"ה כשמי"ט. ש"ך נע"מ: פ"ה
ונבלה. טמא שרן וטמא נבלה
בד"ה"ה כמחללה ידע שנגע בשרן
או נבלה לכל לא ידע כהו"ה ס"ה
שג"ס ואומה טומאה נעלמה כשאל
קדש: מה נפ"ה. משנה היא
בכ"ר"מ"ט (ט"ן) חלב ונתר לפניו אכל אחד
מהן כשגג ואינו יודע א"ה מהן
ושבת וי"ה"ש עשה מלאכה בלחם
מהן ואינו יודע כהו"ה מהן אשתו
נדה ואחיותו עמו כ"י שגג בלחם
מהן ואינו יודע כהו"ה מהן ר"א
מחייב חטאת ר"י ירושע פ"ה"ה א"ר
ר"י אלעזר מה נפ"ה כ"י: א"ר
חטא וכ"י א"ר רפמ"ה. או הודע
אל"ו חטאתו אשר חטא בה והביא.
וה"ה כ"י דקד"ר"ה ר"י ירושע מפי"ה ל"ה
ר"א לקמן כשעמ"ן לדרשא אחרת:

אלמא שלא בסמוך לוסתה פ"ה פ"ה נקושתם דלי
בסמוך לוסתה כ"ן דמשמש מת חייב כ"י פ"ה באב"י
מת נמי חייב משמע מתוך פירושו דחייב שמים אפי' כ"י פ"ה
באב"י מת ולה"כ א"ר דחייב אכניסה מייחייב נמי אפרישה וכן
פ"ה בסמוך ג"י כ"י איתמר דאב"י
נעלמא איתמר דפ"ה מילתא כפ"ה
נפשה היא וה"י איתמר המשמש
עם הטהורה בסמוך לוסתה ושגג
ביכולני לבעול ואמרה לו נטמאמי
חייב כ"י וא"ן חילוק בין פ"ה נקושי
לפ"ה מת ונראה שכן דעמו דכ"ן
דכל עליה סמוך לוסתה ממחלה
שגג בשמיהו אכניסה ואפרישה
וכש"מרה לו נטמאמי הו"י ידעיה בין
שגגת כניסה לשגגת פרישה ששעת
ששעת פרישה שהוא עכשיו בעול
נדה כ"ן ע"ה כניסה נראה לו
וק"ה דהא משמע ע"ל דלא משכחת
חייב כ"י אלא בתלמיד חכם לו ולא
לו ולה"כ פירושו משכחת לה בתלמיד
חכם לשמיהו וכ"ן שפ"ה מת ו"ל
דהא דלוק"ס בתלמיד חכם לו ולא
לו משום דסבר משמש מת פטור
ולא מייחייב שמים אלא כפ"ה מ"ד
ונה ש"כ"ר כ"ן נקושתם ובתלמיד
חכם לו ולא לו כדאוקימנא משום
פ"ה נקושי פ"ה כ"ן אכל ק"ה
דנמשכח שמה שיליה פרק הור"ק
(ד"ן) ג"י ה"ה דמ"ן זה הכלל
כ"י חייב טמאה אינן חייבין עד
שמה תחלתו ויפ"ה שגגה מוכח
דל"ס ז"ר א"ן וי"כ לומר ש"ה
מידו פטור וא"ך על ג"ג שמתחלה
י"ה מידו כשגג ולא היה יכול
להחזירה עד ונראה לפ"ה ד"ק
מק"ה י"ה א"י אנוס מכלל דבשלל
סמוך לוסתה עסקין דלי בסמוך
לוסתה לא ש"ך למיקרייה אנוס כ"ן
שפ"ה נשעת כניסה ולא מיפטר
אלא משום דהו"ה חז"ה שגגה שהכל
נ"ה על ידי שגגה ראשונה וא"ס
מחלמו מי דחוקי ל"ה לזוקמה ממני'
שלל נשעת וס"ה ולפטור לגמרי
ה"ה דפ"ה מת לוסתה בסמוך
לוסתה ולוקי פטור דמתני' אפרישה
יש לומר דל"ה דמתמי"ן משמע
ל"ה לפטור לגמרי בשלל פ"ה מ"ד:
א"ר ק"ה א"ר נדה ע"י. מעלו
ד"ה א"ר חז"ה מותיה לא ד"ה
דהא א"ר"ך לדד"ר"ה כהו"ן (וינמ"ט
ד"ן מ"ט): דל"ה נשעת נדה קדושין
דלא מייחייב טמאת א"ר"י כ"י לאו
מידו דהוה אפ"ה ומ"ה:

ואנן במקדש תנן אלא משום דלא דמי
ארוכה דהכא קצרה דהתם וארוכה דהתם
קצרה דהכא מתקופי לה ר"ב הונא בריה דרב
נתן וכו' אמר אב"י אנוס הוא אלמא בשלל
סמוך לוסתה קאמרינן והא אב"י דאמר חייב
שמים אלמא בסמוך לוסתה עסקין כ"י
איתמר דאב"י בעלמא איתמר בעא מנייה
ר"ב ונתן בן יוסי בן לקוניא מרבי שמעון בן
יוסי בן לקוניא אזהרה לבעול נדה מנין מן
התורה ש"ך קלא פ"ה פ"ה אזהרה לבעול
נדה ואלא אשה בנדת טומאתה לא תרבה
אלא אזהרה למשמש עם הטהורה ואמרה
לו נטמאמי דלא ניפריש מיד מנ"ן אמר חזקיה
אמר ק"ה ונתתי נדה עליי אפי' בשעה
נדה תהא עליי אשכחן עשה לא תעשה
מנ"ן אמר ר"ב פ"ה אמר ק"ה לא תרבה לא
תרבה נמי לא תפרוש הוא דכתיב 'האומרים
קרב אלך אל תגש כ"י כ"י קדשתך' אמ"ר
יהורחם את בני ישראל מטומאתם א"ר
ר"ב יאשיה מ"כ אזהרה לבני ישראל
שיפרשו ממשותיהן סמוך לוסתה וכמה
אמר ר"ה עונה א"ר יוחנן משום ר"ב
שמעון בן יוחאי כל שאינו פורש מאשתו
סמוך לוסתה אפילו הו"ן לו בנים כבני
אהרן מ"ה דכתיב ויהורחם את בני ישראל
מטומאתם יהורוה בנדתה וסמוך ליה 'אחרי
מות אמר ר' חייא בר אבא אמר ר"ב יוחנן
כל הפורש מאשתו סמוך לוסתה הו"ן לו
בנים זכרים דכתיב 'להבדיל בין הטמא ובין
הטהור וסמוך ליה 'אשה כי תוריע וילדה
זכר ר"ב יהושע בן לוי אמר הו"ן לו בנים
ראו"ן להרואה דכתיב 'להבדיל ולהורות
אמר ר"ב חייא בר אבא אמר ר"ב יוחנן כל
המבדיל על הו"ן במצואי שבתות הו"ן לו
בנים זכרים דכתיב להבדיל בין הקדש ובין
החול וכתיב התם להבדיל בין הטמא ובין
הטהור וסמוך ליה אשה כי תוריע ר"ב יהושע
בן לוי אמר בנים ראו"ן להרואה דכתיב
להבדיל ולהורות אמר ר"ב בנימין בר יפת
אמר ר"ב אלעזר כל המקדש את עצמו בשעת
השמיש הו"ן לו בנים זכרים שנאמר
והתקדשתם והייתם קדושים וסמוך ליה
אשה כי תוריע: ר"ב אלעזר אומר השרן
ונעלם ממנו כ"י: מ"א בינייהו אמר חזקיה
שרן ונבלה איכא בינייהו ר' אלעזר סבר
בעינן עד רידע אי בשרן איטמי ור"ב עקיבא סבר י"ה בעינן
עד רידע רכיון רידע דאיטמי בעולם אי צר"ך אי בשרן איטמי אי בבלה
איטמי וכן אמר עולא שרן ונבלה איכא בינייהו עולא ר"ב דר"ב אלעזר אדר"ב
אלעזר ומשני מ"א א"ר אלעזר בעינן עד רידע אי בשרן איטמי אי בבלה איטמי
ורמניהו אמר ר"ב אלעזר מ"ה נפ"ה חלב אכל חייב נותר אכל חייב שבת
חילל חייב יום הכפורים חילל חייב אשתו נדה בעל חייב אחותו בעל חייב
אמר לו ר"ב יהושע הרי הוא אומר י"ה הודע אל"ו חטאתו אשר חטא בה י"ד
שירדע לך כמה חטא ומושני התם אשר חטא והביא אמר ר' חננאל חטא כל
שהוא הכא מכ"י כתיב בכל דבר טמא או נבלת שרן טמא למה לו שמיע
מינה בעינן עד רידע אי בשרן איטמי אי בבלה איטמי ור"ב עקיבא י"ה איידי
כ"י

וה"ר ר' אלעזר מה נפ"ה אשתו נדה בעל חייב חלב אכל חייב נותר אכל חייב כ"י כ"י
חטאתו אשר חטא כל כ"י דהוה אכל הא מכ"י כתיב או נפש אשר תגע בכל דבר טמא או נבלת שרן טמא ונעלם למה לו שמיע
חטאתו אשר חטא כל כ"י דהוה אכל הא מכ"י כתיב או נפש אשר תגע בכל דבר טמא או נבלת שרן טמא ונעלם למה לו שמיע
חטאתו אשר חטא כל כ"י דהוה אכל הא מכ"י כתיב או נפש אשר תגע בכל דבר טמא או נבלת שרן טמא ונעלם למה לו שמיע

תורה אור הגלגל

1. ואל אשה בנדת
טומאתה לא תרבה ונתתי
ע"ה"ה יקרא י"ט
2. ואם שכב שוכב אש
אחיה ונתתי נדה עליי
וקטא שבעת ימים וכל
דמיטב אשך שוכב עליו
ישטא: ויקרא טו כ"י
3. והאומר קרב אלך אל
תגש כ"י כ"י קדשתך אלה
ע"ה"ה כ"י אש יק"ה כל
ד"ה"ה ישיעיהו ה"ה י"ו
4. והתקדש את בני ישראל
מטומאתם ולא ינתנו
מטומאתם בעצמם
או משכני אשך בחובכם:
ויקרא טו לא
5. והתקדש בנדתה ונתתי
זכר לך ולק"ה ונתתי
אנוס לך עם טומאת
הקדש טו טו
6. ונדבר ה' אל משה אחרי
מות שני בני אהרן
בקרבתם לפני ה' וימתו:
ויקרא טו טו
7. להבדיל בין הטמא ובין
הטהור ובין תהיה ונתתי
ובין תהיה אשר לא
תתבל: ויקרא י"ט
8. דבר אל בני ישראל
לאמר אשה כי תוריע
ולדה וק"ה וק"ה שבעת
ימים כ"י נדה ונתתי
טומאה: ויקרא י"ב
9. (ו) להבדיל בין הקדש
ובין חול ובין הטמא ובין
הטהור (וא) ולהורות את
בני ישראל את כל החקים
אשר דבר ה' אליהם ביד
משה: ויקרא י"ה
10. כ"י א"י א"ה א"ה
והתקדשתם קדושים
קדושים כי קדוש אני ולא
הטמא את נפשותיכם בקל
השרן דמיש על השרן:
ויקרא י"ט
11. או הודע אל"ו חטאתי
אשר חטא בה והביא את
קרבו שער עזים וקר'
תמים: ויקרא י"ב
12. או נפש אשר תגע בכל
דבר טמא או נבלת שרן
טמא או נבלת שרן
טמא ונעלם ממנו והוא
טמא וא"ה: ויקרא י"ב

מוסף רש"י

שקל קלא. פ"ה רב"ס,
מ"ה"ה נל"ה ר"ה כ"ה.
ויהורחם את בני ישראל.
ומ"ך ל"ה והדוה נגמ"ה נדה
עונה. א"ר נע"ה לוחת
כ"י א"ה"ה ל"ה כ"י וס"ה
נע"ה לוחת נבלה א"ה"ה
כל הל"ה ונפ"ה ס"ה:
שרן ונבלה. מ"ו ידע שנגע
בא"ר ח"ה ו"ש ידע כהו"ה
מהן נע"ה ונבלה מ"ה"ה ס"ה
א"ר ונפ"ה טמ"ה נדה כ"ה.
ר"ה אלעזר סבר כ"י. ר"ה
דל"ה"ה ע"ש ס"ך מ"ר נע"ה
עד רידע ע"ש ס"ך ח"ה"ה"ה
(ט"ו).